

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA-4100-02-01/2012/P/12/001

Katowice, dnia 4 kwietnia 2012 r.

Pan
Stanisław Jagoda
Wójt
Gminy Chełm Śląski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Gminy Chełm Śląski, zwanym dalej „Urzędem” lub „Gminą”, powiązań budżetu Gminy Chełm Śląski z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2011 r.

W związku z kontrolą, której, wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 30 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami działalność Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyzszą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. Gmina w 2011 r. osiągnęła dochody, z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, w kwocie 11,8 tys. zł, z czego 7,8 tys. zł przekazano do budżetu państwa. Najwyższe dochody uzyskano z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (5,7 tys. zł).

Wójt przekazywał podległym jednostkom organizacyjnym Gminy informacje o planowanych kwotach dochodów w terminach określonych w art. 249 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych², a jednostki organizacyjne w terminach określonych w art. 249 ust. 2 opracowywały projekty planów finansowych, uwzględniając źródła powstania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Dochody uzyskane w 2011 r. odprowadzono na rachunek Wojewody Śląskiego w terminach zgodnych z art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W jednym przypadku, dotyczącym dochodów uzyskanych do dnia 31 grudnia 2011 r., Gmina przekazała dochody, w wysokości 29,45 zł, w dniu 10 stycznia 2012 r., tj. z opóźnieniem jednodniowym, naruszając art. 255 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

² Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm. - dalej zwana *ustawą o finansach publicznych*

Odpowiedzialna za przekazywanie dochodów budżetu państwa Skarbnik Urzędu w wyjaśnieniach podała, że w natłoku spraw przeoczono termin przekazania dochodów.

Należne Gminie dochody, z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej, pobrano zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³ i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2010 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁴.

NIK zwraca uwagę, że pomimo przepisów, wynikających z art. 27 ust. 1a ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, który stanowi, że odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, Gmina nie planowała dochodów budżetowych w dziale 852, rozdziale 85212, paragraf 0920 (pozostałe odsetki, między innymi dotyczące świadczeń alimentacyjnych).

Jak wyjaśniła Skarbnik Gminy, planując dochody budżetowe z realizacji zadań z zakresu administracji rządowej, przez przeoczenie nie zaplanowano dochodów w rozdziale 85212 § 0920.

Jednostki organizacyjne, bezpośrednio realizujące zadania, przekazywały Wójtowi sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, w terminach zgodnych z załącznikiem nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵. Stwierdzono jednak, że ww. sprawozdania, złożone w 2011 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmie Śląskim⁶, były nierzetelne w zakresie danych dotyczących dochodów przekazanych (nie wypełniono kolumny dochody przekazane), czym naruszono przepisy § 6 ust. 1 pkt 4 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

NIK ocenia negatywnie w tym zakresie nadzór Wójta nad działaniami Skarbnika Gminy, która będąc zobowiązana m.in. do wstępnej kontroli legalności dokumentów dotyczących wykonywania planów finansowych jednostek oraz ich zmian, przyjmując sprawozdania z GOPS, nie korzystała z uprawnienia wynikającego z § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej i nie dokonywała kontroli pod względem merytorycznym prawidłowości złożonych sprawozdań.

Ponadto, NIK ocenia negatywnie nieplanowanie i nieprzeprowadzenie kontroli wewnętrznej w 2011 r. w zakresie pobierania i odprowadzania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami oraz wykorzystania otrzymanych dotacji.

Jak wyjaśnił Wójt, brak kontroli w zakresie pobierania i odprowadzania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego, wykorzystania otrzymanych dotacji, realizacji projektów przewidzianych do finansowania ze środków z funduszy budżetu Unii Europejskiej, wynikał z niewystarczającej obsady kadrowej, co nie pozwoliło na kompleksową kontrolę wszystkich zadań, w tym zadań z zakresu administracji rządowej. NIK zwraca uwagę, że Wójt odpowiada za organizację pracy Urzędu.

2. NIK ocenia pozytywnie wykorzystanie dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami. Na ww. zadania w 2011 r. wydatkowano 907,9 tys. zł (99,7% planu po zmianach).

W wyniku kontroli wydatków dotyczących zwrotu podatku akcyzowego, zawartego w cenie oleju napędowego (rozdział 01095), w wysokości 13,4 tys. zł, tj. jednego z dwóch badanych zadań realizowanych przez Gminę ze środków dotacji budżetu państwa, stwierdzono, że dotację wykorzystano w 100%, a zwrotów podatku dokonano w prawidłowej wysokości i terminowo, zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁷. Stwierdzono natomiast, że we wszystkich 24 badanych sprawach, dotyczących zwrotu podatku akcyzowego, nie było na fakturach lub ich kopiach informacji o treści, że „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego”, co stanowiło naruszenie przepisów art. 6 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 ww. ustawy o zwrocie podatku akcyzowego. Nieterminowo przekazano rozliczenie z wykorzystania ww. dotacji,

³ Dz. U. z 2009 r., Nr 1, poz. 7 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 80, poz. 526 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 20, poz. 103 – zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie sprawozdawczości budżetowej”.

⁶ Zwany dalej „GOPS”.

⁷ Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.

w dniu 5 stycznia 2012 r., naruszając w tym przypadku przepisy § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę⁸ (zgodnie z tym przepisem wójt, burmistrz, prezydent przekazuje właściwemu wojewodzie roczne rozliczenie dotacji oraz roczne sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat zwrotu podatku – w terminie do dnia 31 grudnia danego roku).

W drugim z badanych zadań prawidłowo wydatkowano środki budżetu państwa, w łącznej wysokości 1,8 tys. zł, na akcję kurierską (rozdział 75011).

3. W okresie objętym kontrolą Gmina udzieliła ogółem 10 zamówień publicznych związanych z wydatkami majątkowymi. W wyniku badania zamówienia (dofinansowanego środkami z Unii Europejskiej) na budowę kanalizacji sanitarnej dla Gminy Chełm Śląski – etap C stwierdzono, że udzielono go w trybie z wolnej ręki, zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹.
4. Gmina dofinansowała ze środków własnych, w wysokości 18,9 tys. zł, realizację zadania dotyczącego dofinansowania świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, na które otrzymano dotację ze środków budżetu państwa w kwocie 8,2 tys. zł. Stosownie do umowy, zawartej na realizację ww. zadania, środki Gminy stanowiły nie mniej niż 20% kosztów realizacji zadania. Dotację wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Gmina w terminie zgodnym z umową, tj. do 15 stycznia 2012 r., dokonała rozliczenia dotacji otrzymanej na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.
5. Urząd posiadał na swym wyposażeniu jeden odbiornik telewizyjny oraz siedem odbiorników radiofonicznych, za które w 2011 r. uiszczył abonament radiofoniczny i telewizyjny w łącznej kwocie 599,55 zł, zgodnie z § 3 rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 6 maja 2010 r. w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczenie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2011 r.¹⁰.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. **Zwiększenie nadzoru nad sporządzaniem sprawozdań Rb-27 ZZ przez GOPS.**
2. **Podjęcie działań zapewniających terminowe przesyłania rozliczeń z wykorzystania dotacji budżetowych, dotyczących zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat
2. NIK Dep. Administracji Publicznej
3. Aa.

⁸ Dz. U. Nr 160, poz. 1132 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2010 r. Nr 86, poz. 558.